

ስታዲዮማትና ናብ ማእቶት ትካላት ነስጋግረን

እንታይ

ኣብ እዚ እዋን እዙይ እንታይ እዩ ዝግበር ዝብል ሕቶ ናይ ብዙሕ ሰብ ሕቶን ናይ ህዝቢ ጭንቅን ኮይኑ እናሃለወ ”ስታዲዮማት ናብ ማእቶት ትካላት” ዝብል ጉዳይ ምልዓል ናይ ዘርከበ ሰብ ሕቶ ክመስል ይኽእል እዩ። ንዘትየሉ እምበር እዋናዊ እዩ ዝብል ሓሳብ ኣለኒ። እቲ ምንታይ፡ ቀዳማይ ምኽንያት እቲ ዘፍርሐና ዘሎን እነፈረሰ ዝመጠን ስርዓትና ናብ ቦትኡ ክምለስ እዩ። እዚ ሕዚ እንገሪኦ ዘለና ጃዕጃዕን ዓጀውጀውን ናብ መወዳእትኡ ክበፅሕ ኢሉ እዩ ዝብል ግምት ስለዘለኒ እዩ። ሕዚ እንተዘይዓረየ እውን ፀኒሑ ክዕረ እዩ። ፀኑሑ እንተዘይዓረየ እውን ዘንጊዑ ክዕረ እዩ። እቲ ካልኣይ ምኽንያት ካብ እቶም ስርዓትና ዘዕንዉ ዝፀንሑ ኣካይዳታትን ተግባራትን ሓደ ኣብ ኩዕሶን ኣብ ስታዲዮምን ዝኒሄና ኣተሓሳስባን ዘመተን ሓደ ምርአዩ ስለዝኾነ እዩ። ኩሎም ንስርዓትና እናዳህመሙ ዝመጡ ናይ ልቓሕ ተግባራት ዘቲና ክሳብ እንውድእ፣ እዎ ክዓ ብናይ ህወሓት መሪሕነት ቡራኬ ዝጅመር ዘተታት እናተፀበና እነካይዶም ምይይጣት ክሳብ ዝፍፀሙ ደቀቕቲ ዝመስሉ ሽግራትና ክዘናግዑ የብሎምን ዝብል ሓሳብ እዩ።

ከመይ

ኣብ እግሪ ኩዕሶን ኣብ ስታዲዮምን ዘሎ ኣተሓሳስባን ተግባርን ኩሉ ዝዕዘቦን ዝርድኦን እዩ። ኣብ ሰባት ኣፈላላይ እንተሊኡ እዚ ዝኒሄ ኣተሓሳስባን ተግባርን እዙይ ትኽክል ድዩ ወይክዓ ጌጋ እዩ። ጠቓሚ ድዩ ወይክዓ ነዳኢ እዩ። ወይክዓ ኣይጠቅም ኣይነድእ እንድዕሉ ኣብዝብል ዛዕባ እዩ ክኸውን ዝኽእል። ስለዝኾነ ድማ ብርክት ዝበለ ሰብ ዝፈልጦ እኳ እንተኾነ፣ ኣገዳስነቱ ክንዝትየሉን መፍትሒ ክንእልሸሉን ይግብኣና።

ኣበይ

ንግዚኡ ብሃገር ደረጃ ዘሎ ጃዕጃዕን ደርገፍገፍን ገዲፍና ኣብ ክልል ትግራይ ዝኒሄ ተግባርን ኣተሓሳስባን ንዘትየሉ። ናይ ክልልና ሓድሓደ ጭቡጣት ኣብነታት ድማ ክልዕለልኩም። ካብ ህዝቢ ኮረም ዝተወፀኡ ዓበይቲ ዓዲ ምስ ምምሕዳሮም ኮይኖም ስታዲዮም ክሃንፁ ከምዝተልዓሉ ኣመልኪቶም ሓገዝ ክግበረሎም ወፍሪ ጀሚሮም ነይሮም። ባዕልቶም ይፈልጥዎ እዮም ሓደ ሃገራዊ ትካል ምስሓተቱዎ፡ ስታዲዮም እንታይ ክገብረልኩም፡ ካሊእ ናይ ማእቶት ትልሚ ዘይትሕዙ ዝብል ሕቶ ቀሪቡሎም። ንዙይ እንትምልሱ ንሕና ድኣ ጨኒቕና መናእሰይ ዝገብርዎ ስኢኖም እንትንብል መራሕትና ናብ እዚ ስታዲዮም ምህናፅን መንእሰይ ናብ ኩዕሶ ክወፍሩ ምግባርን ንዝመት ምስበሉና ኢና ተቐቢልናዮ ይብሉ።

ብተመሳሳሊ መንግዲ ኣብ ዓብዱ ዓዲ ስታዲዮም ንምህናፅ ኮሚቴ ተጣይቩ ላዕልን ታሕትን ክብል ጀሚሩ እዚ ተበግሶ እዙይ ንወድዓዊ ኩነትና ዝምጥን፡ ንድክትናን ድኽነትናን ዝስዕር መንገዲ ኣይኮነን ኣብዝብል መሰረተ ሓሳብ ምርድዳእ ተበፂሑ እዩ እኳ እንተዘይተበሃለ ብዝተወሰነ ደረጃ ዝተምዓራረየ ሙኻኑ መሓዙተይ ኣልዒሎሙለይ እዮም። ብዙሕ ኣብነት ምጥቃስ ይክኣል ነይሩ። ከምቲ ኣቐዲመ ዝበልኩዎ ንኣብነት እዚኣን ጠቐስ ኣብ ኩለን ከተማታት ብዘዕባ ኩዕሶ ምግፋሕን ስታዲዮም ምህናፅን ዝኒህ ገልጠምጠም ዝገርምን ዘገርምን እዩ ክብል።

ካብ እቶ አዐርዮም ዘስደምሙ ሓደ ጭቡጥ ምዕባለ ድማ ናይ ወረደዳ ስሓርቲ ሳምረ እዩ። ኣብ ወረዳ ስሓርቲ ሳምረ ብፍላይ ድማ ኣብ እታ ዝርካባ ከተማ እንብላ ከተማ ሳምረ ደቂ ድኻታት ስድራ ዝኾና ደቀንስትዮ ብቐለምን ብሞያን ንምስልጣን ዝተጀመረ ዓብዩ ተበግሶ ኣሎ። ንዚ ተበግሶ እዙይ ዘምፅአ ግብረ ሰናይ ትካል ሕገብ ማይዳ ናይ ደቀንስትዮ ቤት ትምህርቲ ተባሂሉ ይፅዋዕ። እዚ ትካል እዙይ ገለ ትካላት ብዝኸለልዎ መዳይ ክሕግዝዎ ኣብዝገበሮ ጎስጓስ ሓደ መንግስታዊ ትካል ንቲ ሕቶ ተቐቢሉ ብዘዕባ ቅጥዕታቱ ንምርድዳእ ንወረዳ ቤት ፅሕፈት ስሓርቲ ሳምረ ኣዘራሪቡ ነይሩ። እቲ ወረዳ ቤት ፅሕፈት ድማ ድልየቱ ስታዲዮም ክህነፀሉ ከምዝደሊ ብፅሑፍ ገይሩ ንቲ መንግስታዊ ትካል መልሲ ሂብዎ ኣሎ። ካብ እቲ ወረዳ ገለ መራሕቲ እቲ ቤት ትምህርቲ እንተተሃነፀ ይሓይሽ ዝብል ሓሳብ ስለዝነበሮም ብቲ ሓሰቦም ተነቓፎም ምዃናም እውን ተነገሩ እዩ። እቲ በሪ ማይዳ ቤ ትምህርቲ ኣብ ምህናፅ ናይ ባዕሉ እጃም ከወፊ ደልዩ ዝነበረ መንግስታዊ ትካል ስታዲዮም ድዩ ክነድቕ ወይክዓ ንቲ ዝሓሰቦ ህንፀት እዩ ከካይድ ብተግባር ክንርኢ ኢና። ምምሕዳር ወረዳ ስሓርቲ ሳምረ ግን ድልየቱ ድኻነት ዘጥፍእ፣ ህዝቢ ዝተወሰነ ክእለትን ፍልጠትን ብውሱናት ደቂ ኣቢሉ ክረክብ ዘኸእል ዕድል ከይኮነ ጫው ጫው ናይ ስታዲዮም ከምዝደሊ ብመረዳእታ ክንረትዕ ዘኸእልውሳንኡ ብፅሑፍ ገሊፁ ኣሎ።

እዚ ሕማም እዙይ ኣብ ወረዳ ሳምረ ጥራሕ ዘሎ ኣይነን። ኣብ ጥቓ ሰማእታት ሓወልቲ ብመንግስቲ ትግራይ ብርጥባን እውን ኣቢሉ ዝተሃነፀ ስታዲዮም ትግራይ ተገቲሩ ክንሪኦ ከለና ከስሕቕናን ከሕዝነናን ዝኸእል ዓብዩ መርኣያ ናይ ክሳራ እዩ። ኪሳራ ናይ ገንዘብ ጥራሕ ኣይኮነን። ንዙይ ዘበገሰ ሓሳብ እውን ክሳራ ናይ ኣንፈት ዘርእየና እዩ። በቢወረድኡ ዝኒህ ምሽብሻብ እዉን ናይ እዙይ መቐፅልታን ተወሳኺ መርኣያን እዩ።

ንምንታይ

እቲ ተግባር ግን መበገሲ ኣተሓሳስባ ኣለዎ እዩ። እቲ ቀንዲ ናይ ኣተሓሳስባ ጉድለት፡ ሕምብላሊዕስያ መዓኮራ ከይከደነት መሬት ከደነት፡ እዩ። ዝብሉኒ ምሓዙት ኣለዉ። ቀንዲ ጉድለት ቀንዲ መንቀሊ ናይ እቲ ጉድለት ናይ ፅምብላሊዕ ምስላ ይኹን ዋላ እንተበልኩ፡ ሕምብላሊዕና ብትኽክል ተቐቢልና ድኻነትና ብምንታይ ክነጥፍኦ ከምእንኸእል፡ መንገድና ስለዝሰሓትና እዩ። ጊዜ ዘይህብ ድኻነት ከምዘለና ድማ ተገንዚብና፣ ንዑኡ ናብራና እዩ ዝብል ተንበርካኻነት ከይወረሰና፡ ለይትን ቀትርን ክንምርሽ ስለዘይወፈርና እዩ። ፅቡቕ ኢና ዘለና ዝብል ክድዓት እውን ከይውሓጠና ናብ ስልጣን ንምግስጋስ ተበዕና ስለዘይተበገስና እዩ። ዝብል ጥርጣረ ኣለኒ። እቲ ጉድለት እዙይ ቀንዲ ተሓታቲ ኣለዎ እኒ እንተበልኩ ድሓን ኩልና ክንግቕሎ።

ሓደ መርኣያ ከልዕለልኩም። ጋዜጠኛታትና ውሕሉላት ናይ ኩዕሶ እግሪ ተንተንቲ ኮይኖም ኣለዉ። ኩዕሶ እግሪ ምትንታን ካብ ኩሎም ትንታነታት ዝቐለለ ስለዝኾነ ደኸን ይኸን የብል እዩ እቲ ኣተናትንኦም። ሞዮኦም ናይ ኩዕሶ ሪፖርተርነት ስለዝኾነ እዩ ከይብል ብዙይ ፀቢብ ውሕልና ዘሰልጥን ቤት ትምህርቲ ምህላዉ ርግፀኛ ኣይኮነኩ። ከባያዊ፡ ሃገራዊ ክልላውን ቤታውን ሽግራትን መፍትሕታትን ምትንታን ግን ከም ስፖርት ቀዲሕካ ክትንተን ዝክኣል ከምዘይኮነ ግን ብርግፅ ምዝራብ ይክኣል እዩ። ካብ እዙይ ብተወሳኺ ካልኣት ርግፅ ሙጂን ዝክኣሉ ነገራት ኣለዉ። እቶም ጋዜጠኛታትና ድኻነት ዘሕምሞም ከምዝኾን ምጥርጣር ኣይክኣልን። ድኻነት ብኩዕሶ ምስናፍ ከምዘይክኣል እውን ይፈልጡ ሙጂኖም ካልኣይ ጉዳይ እዩ። ንድኻነት ብኩዕሶ ክነሸክዎ ንኸእል ኢና ዝብል ግምት እውን ኣይህልዎምን። ስልጡናት መሲልና ክንርኣይ ምእንታ ብዘዕባ ኩዕሶ ብዙሕ እንተተንተንና ደኸን ይጠቅም ዝብል እውን ብዕሊ ዘቲዮም ዝሓዘዎ ሓሳብ ይኸን እዩ ኢልካ ምጥርጣር ኣፀጋሚ እዩ። ንምዕባለ ሕርሻ፡ ሕርሻ ንክልልና ናብ ላዕሊ ከመይ ከምዘወንጥሓ ብዝግባእ ተረዲኦም ንዙይ ብምጥላም እዮም ኣብ ናይ ኩዕሶ ሕብሕብኢቶይ ክንነብር ዝገብሩ ዘለዉ ኢልካ ምርጋም እውን ናይ ሃሳስ እዩ። እቲ ናይ ቃልስና ውፅኢት ዝኾነ ናይ ቴሌቭዥንን ሬድዮን ስዓትውን ሳይንስን፣ ቴክኖሎጂን፣ ኢኮኖሚን፣ ስልጣን ብቑምነገሩን ክምሓላለፈሉ ዝግባእ ሙጂኑ ዘይተረድኡ ንምንታይ እዩ ዝብል ሕቶ ምልዓል እውን ካብ ዓቕሞም

ንላዕሊ ክሕተቱ ምግባር እዩ ዝኾነን፡፡ ምኽኒያቱ ድማ ገራሕን መራሕን ዘለዎም ሰባት ብሙጂኖም ካብ ዕቅኖም ንላዕሊ ክሕተቱን ክምልሱን ምግባር ግቡእ ኣይኮነን፡፡

እቲ ዋና መንቀሊ ናይ ዚ ሽግር እዙይ ኣብ እቲ መራሕነት እዩ ዘሎ፡፡ ገሊኦም መራሕቲ፡ ካሊእ ጉዳይ ገዲፍና፤ ኣብ እዚ ክሳራ ናይ ኩዕሶ እግርን ስታዲዮምን ዘሎዎም ሓሳብ ክንሓትት ከለና፤ እቲ መንእሰይ እሞ ብምንታይ ክንሕዞ፡ ህዝብ እኮ ኩዕሶ ይፈቱ እዩ ዝብል ለይጣ ዘረባ እዮም ዘምፀኡ፡፡ እቲ ናይ መስደመም መስደመም እውን ኣብኡ እዩ ዘሎ፡፡ ብዙሕ ሶሙ ዝውዕል ሰብ ኣብዘለዎ ክልል ይትረፍ ካብ እዙይ ዝሕሽ ግን ድማ ዘተኣማምን ኢኮኖሚያዊ ዓቕሚ ዘይብሉ ህዝቢ ኩዕሶ እግሪ ውራዩ ክኾን ኣይክእልን፤ መራሕትና ግን ንዚ ዝጠመየ መንእሰይን ስራሕ ከመይ ከምዝናደ መንገዲ ዘርእዮ ዝስኣ ወለዶን እዙይ ከመይ ከምዝሕዝዎ፡ ከመይ ከምዝአስርዎ፡ እዮም ዝጭነቑ ዘለዉ ማለት እዩ፡፡ ከመይ ብስራሕ ናብ ስልጣን ከምዝስጉምዎ ጠፊእዎም ከመይ ብናይ ኩዕሶ እግሪ ዕብዳን ብቐሸትን ብጃንዳን ክናቐር እዮ ዝደልይዎ ማለት እዩ፡፡

እንታይ ይገበር፡

ካብ እዙይ እንትንብገስ ስታዲዮማትና ናብ ፋብሪካታት ነሰጋግረን ዝብል ሕቶ ናይ ዕብዳን ጠለብ ክኾን እዩ፡፡ ብናይ ኩዕሶ ሕብሕብኢቲይ ካብ ምንባር ናይ ዓሻ ዕብዳን ዝበልፅ ናይ መፍትሒ ዕብዳን ግን እዩ፡፡ ናይ ኩዕሶ ሕብሕብኢቲይ ናብ ናይ ልምዓት ውዳቦ ንስኣቦን፡፡ ናይ ኩዕሶ ትንታነ ናብ ኢኮኖሚን ድክነት ምስዓርን ነውፍር፡፡ ቦያና ናብ ህዝቢ ፍልጠትን ክእለትን ምውህላል ንውፈር፡፡ ኩዕሶ መሊእና እንተዘይኣጥፋእናዮ እውን ንዝተወሰነ ጊዜ ንነክዮ፡፡ እቶም ናይ ኩዕሶ ምርኣይ ፍቕርን ኣድናቕትን ዘለዎም ድማ ኩዕሶ ዝርእዩሉን ዘስተማቐሩሉን ጣብያ ኣይስእኑን፡፡ ዓረብ ቻናል ወሲኻካ ኩሉ ብነፃ ይፍንወሎም ኣሎ እዩ፡፡ ካልኣትና ስታዲዮማትና ናብ ማእቶት ትካላት እናሰጋገርና መናእሰይና ናብ ጥዕና ዘለዎ ናይ ኣእምሮን ኣካልን ስፖርት ሒዝናዮም ንገስግስ፡፡

ከመይ፡ መንገድታት ብዙሕ ኣሎ፡፡ ክልተ ሰለስተ መዓልቲ እንተንዝትየሉ ውልዕ ኢሉ ክርኣየና እዩ፡፡ እቲ ኣማኢት ሚልዮናት ቅርሺ ወጊኡሉ ኣፉ ከፊቱ ዝውዕል ዘሎ ስታዲዮም መቐለ፤ ዝፈሰሰ ፈሲሱሉ ኣሎ፡ ሕዚ ግን ካብ ኣፉ ጋሕጊሑ ዝውዕለሉ መስደመም ኩነት ናብ ናይ ማእቶት ትካል ኣብኡ እንተሎ ነሰጋግሮ፡፡ መናእሰይ ብማእቶትን ብፍልጠትን ክኹስኩሱ ኣለዎም፡፡ እዚ ብቐሸትን ብጃንዳን ከባእስዎ ጀሚሮም ዝነበሩ መንእሰይ ብዛዕባ ስራሕን ማእቶትን ዝዝትየሉ፡ ፈተነታት ዘካይደሉ፡ መርኣያታት ዘርእየሉ ዓውዲ ስልጣን ክንገብሮ ንሕበር ንትሓባበር፡፡ ናይ ውድብን ናይ መንግስትን ናይ ንስሃ ጉዕዞ ክነሳልጠ እውን እንተኾንና በቢእጃምና መፍትሕታት እናተለምና ተግባራዊ ክንገብር ንኣርን፡፡ መፍትሒ ሕብሸተ መና ኣይኮነን፡፡ ከብ ኩሉ ዝመፅእ እንተኾይኑ እየ መፍትሒ ዝኾነ፡፡

ስታዲዮማት ናብ ማእቶት ትካላት፡ መንእሰይ ናብ ናይ ማእቶት ሰራዊት፡፡

ንዛ ፅሕፍቲ እዚኣ ረኺቡ ዘንበቦ ሰብ ንኻሊእ እናሕለፈ ክትንበብ ኪገብራ ሓደራ እብል፡፡ ኣይፋል እንተይሉ ድማ ቀዲዱ እንተደርበያ እውን ክሳራ የብሉን፡፡

ፍትዊ መዝገብ

ለካቲት 22/ 2010